

Sygn. akt I UK 342/17

POSTANOWIENIE

Dnia 25 lipca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Gonera

w sprawie z odwołania A.L.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.
o emeryturę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 25 lipca 2018 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonej od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 16 maja 2017 r., sygn. akt III AUa [...] /16,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B., decyzją z 21 stycznia 2016 r., odmówił A.L. prawa do emerytury, ponieważ ubezpieczona nie udowodniła 15-letniego stażu pracy w warunkach szczególnych.

Sąd Okręgowy w B., wyrokiem z 7 czerwca 2016 r., oddalił odwołanie A.L. od tej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił, że ubezpieczona ukończyła 55 lat, wykazała wymagany przepisami okres składkowy i nieskładkowy, a także nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego. Zgodnie z ustaleniami poczynionymi przez ZUS wnioskodawczyni legitymuje się okresem pracy w warunkach szczególnych w łącznym wymiarze 12 lat, 4 miesięcy i 23 dni.

W toku postępowania ubezpieczona domagała się doliczenia do stażu pracy w warunkach szczególnych okresu od 19 maja 1991 r. do 30 maja 1998 r.

Wyjaśniła, że w okresie od 19 maja 1991 r. do 2 września 1991 r. w związku z ciążą została przeniesiona do lżejszej pracy w szwalni. Następnie, po urodzeniu dziecka, aż do 30 maja 1998 r. przebywała na urlopie macierzyńskim i wychowawczym.

Sąd pierwszej instancji zauważył, że bezpośrednio przed urodzeniem dziecka, czyli w okresie od 19 maja 1991 r. do 2 września 1991 r., ubezpieczona nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach, co więcej również bezpośrednio przed rozpoczęciem pobierania zasiłku macierzyńskiego z tytułu urodzenia drugiego dziecka, czyli przed 7 grudnia 1992 r., nie wykonywała pracy w takich warunkach, a po zakończeniu pobierania tego zasiłku macierzyńskiego, czyli po 28 marca 1993 r. nie wróciła do pracy w warunkach szczególnych, bowiem kontynuowała do 30 maja 1998 r. urlop wychowawczy. Z tych ustaleń wynika, że okres pobierania świadczenia określonego jako „zasiłek macierzyński” (od 7 grudnia 1992 r. do 28 marca 1993 r.) przypada w trakcie trwania urlopu wychowawczego. Powyższe okresy wręcz „zazębiają” się, dlatego też Sąd pierwszej instancji uznał, że urlop wychowawczy był wykorzystywany w ciągłości, a zasiłek macierzyński z tytułu urodzenia drugiego dziecka był pobierany w trakcie tego urlopu. Można zatem przyjąć, że prawie cały sporny okres przypada w czasie, kiedy ubezpieczona korzystała z urlopu wychowawczego i nie świadczyła pracy w warunkach szczególnych. Odnośnie do możliwości zaliczenia do stażu pracy w warunkach szczególnych okresu urlopu wychowawczego, Sąd Okręgowy powołał się na dominujący w orzecznictwie Sądu Najwyższego pogląd, wedle którego urlopu wychowawczego nie zalicza się do okresu pracy w szczególnych warunkach (por. wyrok Sądu Najwyższego z 6 czerwca 2006 r., I UK 338/05, LEX nr 375608, postanowienie Sądu Najwyższego z 6 maja 2008 r., I UK 1/08, LEX nr 829086, wyrok Sądu Najwyższego z 23 kwietnia 2013 r., I UK 561/12, LEX nr 1324260). W tym stanie rzeczy Sąd pierwszej instancji uznał, że brak jest podstaw do zaliczenia ubezpieczonej do stażu pracy w warunkach szczególnych spornego okresu korzystania z urlopu wychowawczego i pobierania zasiłku macierzyńskiego przypadającego w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, a tym samym niepoprzedzonego wykonywaniem pracy w warunkach szczególnych.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego wniosła ubezpieczona Anna Lis.

Sąd Apelacyjny w [...], wyrokiem z 16 maja 2017 r., oddalił apelację.

Sąd odwoławczy, powołując się na stanowisko Sądu Najwyższego (wyrok z 5 listopada 2012 r., II UK 82/12, OSNP 2013, nr 19-20, poz. 230) uznał, że zakwalifikowaniu do okresu pracy w szczególnych warunkach podlegają jedynie okresy pracy faktycznie świadczonej przez pracownika w pełnym wymiarze czasu pracy. Wyjątek od tej zasady dotyczy okresów niewykonywania pracy przez pracownicę z powodu niezdolności do pracy związanej z ciążą (takie okresy w przedmiotowej sprawie nie występują) oraz okresów urlopu macierzyńskiego po urodzeniu dziecka (taki okres w niniejszej sprawie występuje). Podobne stanowisko zostało wyrażone w innych sprawach (m.in. przez Sąd Najwyższy w wyroku z 1 października 2014 r., I UK 51/14, LEX nr 1621325 oraz w wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 5 lutego 2016 r., III AUa 124/15, LEX nr 2039648). Sąd Najwyższy stwierdził, że przeniesienie kobiety w ciąży ze stanowiska pracy w szczególnych warunkach do lżejszej pracy, niebędącej pracą w szczególnych warunkach, nie powoduje wyłączenia ze stażu pracy w szczególnych warunkach następującego później okresu urlopu macierzyńskiego. Kobieta zatrudniona na stanowisku pracy zaliczanym do pracy w szczególnych warunkach, wzbronionej kobietom w ciąży, musi być przeniesiona do innej pracy na podstawie art. 179 k.p. Nie można jednak tracić z pola widzenia, że jeśli po skorzystaniu z uprawnień związanych z urodzeniem dziecka wraca do pracy na stanowisko zaliczane do pracy w szczególnych warunkach, powinna mieć zaliczone do okresu zatrudnienia w tych warunkach okresy pobierania zasiłku chorobowego oraz zasiłku macierzyńskiego związane z ciążą i macierzyństwem.

Sąd Apelacyjny podzielił stanowisko Sądu pierwszej instancji w zakresie, w jakim Sąd ten uznał, że brak jest podstaw do zaliczenia wnioskodawczynie do okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach okresu przeniesienia jej do wykonywania innej pracy z powodu ciąży na podstawie art. 179 k.p. Praca po przeniesieniu nie była pracą wykonywaną w szczególnych warunkach. Taka ocena charakteru zatrudnienia wnioskodawczynie w spornym okresie wyklucza możliwość zakwalifikowania tego okresu zatrudnienia do stażu pracy w szczególnych warunkach.

Odnosząc się następnie do możliwości uwzględnienia w stażu pracy w szczególnych warunkach okresu urlopu wychowawczego Sąd Apelacyjny zwrócił

uwagę, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego dominuje pogląd, iż okresów urlopu wychowawczego nie wlicza się do okresów pracy w szczególnych warunkach (postanowienie Sądu Najwyższego z 4 lutego 2010 r., III UK 81/09, LEX nr 989183; postanowienie Sądu Najwyższego z 11 kwietnia 2012 r., I UK 434/11, LEX nr 1675189; wyrok Sądu Najwyższego z 6 czerwca 2006 r., I UK 338/05, LEX nr 375608).

W ocenie Sądu Apelacyjnego brak jest podstaw do uwzględnienia w stażu pracy w szczególnych warunkach również okresu po zakończeniu korzystania przez ubezpieczoną z urlopu wychowawczego, od 28 marca 1998 r. do 31 maja 1998 r. W tym okresie wnioskodawczynie nie korzystała już z urlopu wychowawczego, jednak z akt osobowych wynika, że w tym okresie przebywała na urlopie bezpłatnym. Okres urlopu bezpłatnego nie jest okresem faktycznego świadczenia pracy, a więc nie mógł być zakwalifikowany wnioskodawczynie do stażu pracy w warunkach szczególnych.

Zdaniem Sądu drugiej instancji brak jest też przesłanek ku temu, aby pracę wykonywaną przez wnioskodawczynię w okresie od 1 września 1976 r. do 30 czerwca 1978 r. na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego w Okręgowym Przedsiębiorstwie Przemysłu Mięsnego w B. uznać za pracę wykonywaną stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach szczególnych. Jak wynika z treści tej umowy, wnioskodawczynie została zatrudniona w celu odbycia nauki zawodu i w tym czasie doksztalała się w Zasadniczej Przyzakładowej Szkole Zawodowej. Z wyjaśnień wnioskodawczynie złożonych przed Sądem Apelacyjnym wynika, że w spornym okresie uczęszczała do Szkoły Przyzakładowej przy Okręgowym Przedsiębiorstwie Przemysłu Mięsnego w B. Nauka trwała 2 lata. Zajęcia teoretyczne miały miejsce 3 dni w tygodniu i podobnie nauka praktyczna również odbywała się 3 dni w tygodniu. Zajęcia praktyczne trwały od 6 do 8 godzin dziennie. Na zajęcia praktyczne udawała się tam, gdzie byli potrzebni pracownicy.

Sąd drugiej instancji przyjął, że ze względu na połączenie nauki zawodu z obowiązkiem doksztalania się w zasadniczej szkole zawodowej, okres zatrudnienia na podstawie umowy o naukę zawodu nie stanowił okresu pracy w szczególnych warunkach. Podkreślenia wymaga, że młodociani wykonujący pracę

w ramach nauki zawodu, poza wykonywaniem czynności praktycznych, związanych z przyuczeniem się do określonego zawodu, uczestniczyli w doskonaleniu teoretycznym, którego czas był wliczany do czasu pracy młodocianego. W tym czasie nie wykonywali pracy w warunkach szczególnych. Wbrew przekonaniu apelującej, w okresie zatrudnienia na podstawie umowy o naukę zawodu wnioskodawczyni nie wykonywała cały czas pracy w warunkach szczególnych, bowiem praca przy uboju zwierząt była jednym z rodzajów prac wykonywanych przez nią w tym okresie, a ponadto nie pracowała ona przy uboju stale i w pełnym wymiarze czasu. W rezultacie nie został spełniony warunek zaliczenia tego okresu do stażu pracy wykonywanej w szczególnych warunkach wynikającego z § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43).

Podsumowując, organ rentowy uwzględnił wnioskodawczyni z okresu zatrudnienia od 1 stycznia 1979 r. do 31 grudnia 1998 r. staż pracy w szczególnych warunkach w wymiarze 12 lat 4 miesięcy i 23 dni. Doliczenie do dotychczas przyjętego stażu pracy w szczególnych warunkach okresu urlopu macierzyńskiego od 3 września 1991 r. do 3 marca 1992 r. (6 miesięcy) i ewentualnie okresu pobierania przez wnioskodawczynię zasiłku macierzyńskiego w trakcie korzystania z urlopu wychowawczego od 7 grudnia 1992 r. do 28 marca 1993 r. (3 miesiące i 11 dni) nie spowoduje uzyskania wymaganych co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Wyrok Sądu Apelacyjnego w [...] został w całości zaskarżony skargą kasacyjną przez ubezpieczoną. Skargę oparto na podstawach: 1) naruszenia prawa materialnego – art. 184 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 32 ust. 1, 2 i 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz § 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lipca 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze; 2) naruszenia przepisów postępowania – art. 382 k.p.c.

Skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania z uwzględnieniem kosztów

postępowania wywołanych skargą kasacyjną, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i orzeczenie co do istoty sprawy, że wnioskodawczyni nabyła prawo do emerytury w wieku obniżonym oraz zasądzenie od organu rentowego na rzecz wnioskodawczyni kosztów wywołanych skargą kasacyjną.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca powołała się na występowanie w sprawie istotnych zagadnień prawnych oraz na oczywistą zasadność skargi. Zagadnienia prawne sprowadzają się do pytań: 1) czy okres urlopu wychowawczego wykorzystanego przez pracownika (jeśli urlop wychowawczy przypada między okresami zaliczanymi do okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach) jest okresem, który przy ustalaniu okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze powinien być uwzględniany jako okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, który uzasadnia przyznanie ubezpieczonemu prawa do emerytury w oparciu o art. 184 w związku z art. 32 ustawy o emeryturach i rentach; 2) czy okres pracy wykonywanej na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego jest okresem, który przy ustalaniu okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze powinien być uwzględniany jako okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w wymiarze odpowiadającym ilości dni nauki praktycznej, który uzasadnia przyznanie ubezpieczonemu prawa do emerytury na podstawie art. 184 w związku z art. 32 ustawy o emeryturach i rentach; 3) czy okres przeniesienia pracownika do wykonywania innej pracy z powodu ciąży na podstawie art. 179 k.p. (jeśli okres ten przypada między okresami zaliczanymi do okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach) jest okresem, który przy ustalaniu okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze powinien być uwzględniany jako okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, który uzasadnia przyznanie ubezpieczonemu prawa do emerytury na podstawie art. 184 w związku z art. 32 ustawy o emeryturach i rentach.

Tezę o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej skarżąca uzasadniła naruszeniem art. 382 k.p.c., które spowodowało, że ostateczne rozstrzygnięcie sprawy zostało dokonane na podstawie niepełnego materiału dowodowego.

Sąd odwoławczy, mimo zgłaszanych wniosków dowodowych, nie zdecydował się na przeprowadzenie dodatkowego postępowania dowodowego, w tym obejmującego zeznania świadka na okoliczność pracy ubezpieczonej bezpośrednio przy uboju zwierząt w czasie przygotowania zawodowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia jej w celu merytorycznego rozpoznania.

Skarga kasacyjna jest kwalifikowanym środkiem prawnym, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, leżącymi w interesie powszechnym. Rozpoznanie skargi powinno służyć ochronie obowiązującego porządku prawnego przed dowolnością orzekania oraz zapewnieniu jednolitości orzecznictwa sądowego, wykładni prawa oraz eliminacji orzeczeń oczywiście wadliwych bądź dotkniętych nieważnością. Skarga kasacyjna nie stanowi ogólnie dostępnego środka zaskarżania orzeczeń niesatysfakcjonujących stron. Do realizacji celu wyznaczonego temu nadzwyczajnemu środkowi zaskarżenia dochodzi przez spełnienie chociaż jednej z przesłanek przewidzianych art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek, gdyż tylko wówczas może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o jakich stanowi art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Skarżąca przytacza we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania trzy

zagadnienia prawne. Należy przypomnieć, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest problem nowy i dotychczas niewyjaśniony, dotyczący ważnego abstrakcyjnego zagadnienia jurydycznego, którego rozpatrzenie przyczyni się do rozwoju myśli prawnej i będzie miało znaczenie nie tylko do oceny konkretnej, jednostkowej sprawy, lecz także przy rozstrzyganiu innych podobnych spraw. Zagadnienie to musi przy tym rzeczywiście występować w sprawie i mieścić się w zakresie problematyki, która podlega badaniu w postępowaniu kasacyjnym. Skarżący powinien nie tylko sformułować dostrzegane zagadnienie, lecz także przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których zagadnienie to powstało. Nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawa ani nie występuje w sprawie istotne zagadnienie prawne, jeżeli Sąd Najwyższy w danej kwestii wyraził swój pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu (tak: m.in. w postanowieniu Sądu Najwyższego z 23 lipca 2015 r., I CSK 976/14, LEX nr 1802572).

Sformułowane przez skarżącą zagadnienia prawne nie mają waloru nowości. Sąd Najwyższy wielokrotnie wypowiadał się w przedstawianych przez skarżącą kwestiach.

Odnosząc się do problemu zaliczenia okresu urlopu wychowawczego do stażu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, Sąd Najwyższy przyjął, że wymóg okresu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze powinien odnosić się do okresu faktycznego wykonywania takiej pracy, z pominięciem okresów wyłącznie formalnego pozostawania w zatrudnieniu, w których pracownik – zgodnie z treścią łączącego go z pracodawcą stosunku pracy – zajmuje stanowisko, z którym łączy się wykonywanie pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, lecz w rzeczywistości pracy tej nie wykonuje, a tym samym nie jest narażony na uciążliwość związaną z warunkami lub charakterem pracy. Okres niewykonywania pracy nie wpływa zatem na szybszą utratę zdolności pracownika do zarabkowania. W takiej sytuacji okoliczność, że okres urlopu wychowawczego – wykorzystanego przed 1 stycznia 1999 r. – jest okresem podlegania ubezpieczeniu społecznemu z

tytułu pozostawania w stosunku pracy, co odnosi się do warunków nabycia prawa do wcześniejszej emerytury, o której mowa w art. 29 ustawie o emeryturach i rentach z FUS, nie jest wystarczająca do uznania tych okresów za okresy wykonywania pracy w szczególnych warunkach w myśl § 2 ust. 1 rozporządzenia z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (por. wyrok Sądu Najwyższego z 4 września 2014 r., I UK 6/14, LEX nr 1511194). Innymi słowy, skoro przez pracę w szczególnych warunkach rozumie się faktyczne, rzeczywiste wykonywanie takiej pracy, a nie samo pozostawanie w stosunku pracy, to nie ma podstaw do zaliczenia urlopu wychowawczego do okresu pracy w szczególnych warunkach, skoro pracownik w czasie tego urlopu jest zwolniony z obowiązku świadczenia pracy w szczególnych warunkach (por. wyroki Sądu Najwyższego: z 24 października 2013 r., II UK 127/13, OSNP 2015, nr 1, poz. 14 oraz z 19 kwietnia 2016 r., II UK 193/15, LEX nr 2048968).

Zgodnie z utrwalonym orzecnictwem Sądu Najwyższego, ze względu na charakter omawianego świadczenia, jakim jest emerytura w wieku obniżonym (wcześniejsza emerytura), przepisy dotyczące warunków nabycia prawa do tego świadczenia należy wyklądać ściśle (uchwała Sądu Najwyższego z 29 września 2005 r., II UZP 10/05, OSNP z 2006, nr 1-2, poz. 21). Uprawnienie do wcześniejszej emerytury jest swoistym przywilejem przysługującym osobom, które przez określony czas wykonywały pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Niewątpliwie w okresie przebywania na urlopie wychowawczym praca taka nie jest wykonywana.

Odnosząc się do drugiego zagadnienia, dotyczącego zaliczenia do stażu pracy w warunkach szczególnych okresu pracy wykonywanej na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, należy przywołać wyrok Sądu Najwyższego z 24 kwietnia 2009 r., II UK 334/08 (OSNP 2010, nr 23-24, poz. 294). W tym orzeczeniu Sąd Najwyższy przyjął, że okres nauki zawodu połączonej z obowiązkiem doksztalcania się w zasadniczej szkole zawodowej nie stanowi okresu pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej na zasadach określonych w § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w

szczególnym charakterze. W tym samym tonie wypowiedział się Sąd Najwyższy w wyroku z 25 kwietnia 2017 r., II UK 176/16 (LEX nr 2306372), stwierdzając, że młodociany odbywający naukę zawodu w ramach umowy zawartej w zakładem pracy na podstawie przepisów ustawy z dnia 2 lipca 1958 r. o nauce zawodu, przyuczaniu do określonej pracy i warunkach zatrudniania młodocianych w zakładach pracy oraz o wstępnym stażu pracy (Dz.U. Nr 45, poz. 226) miał status pracownika, również w rozumieniu przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym oraz ubezpieczeniu społecznym, lecz ta kwalifikacja nie jest wystarczająca do uznania okresu nauki za okres wykonywania pracy w szczególnych warunkach ze względu na obniżony czas pracy pracowników młodocianych. Uczeń przyuczony do wykonywania prac o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia, określonych w art. 32 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, nie mógł ich wykonywać i faktycznie nie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na zasadach określonych w § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.

Ten sam sposób wykładni znajdzie zastosowanie przy odpowiedzi na ostatnie zagadnienie powołane przez skarżącą. Dla zakwalifikowania określonych czynności jako pracy w warunkach szczególnych niezbędne jest ich faktyczne wykonywanie w warunkach kazuistycznie określonych w przepisach prawa. Przeniesienie pracownika na inne stanowisko, nieodpowiadające tym ujętym w wykazach rozporządzenia z 7 lutego 1983 r., wyklucza zaliczanie takiej pracy do stażu pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze. Zważywszy na uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z 7 października 2014 r., I UK 51/14 (LEX nr 1621325), brak jest podstaw do zaliczenia do okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach czasu przeniesienia pracownicy na podstawie art. 179 k.p. do wykonywania innej pracy z powodu ciąży. Należy zauważyć, że wykonywana jest wówczas inna praca (dozwolona dla kobiet w ciąży), która z założenia nie może być uciążliwa (szkodliwa). Jest to ograniczone w czasie inne zatrudnienie niż praca w szczególnych warunkach (ze względu na rodzaj pracy wzbronionej kobietom w ciąży) z prawem do wyrównania wynagrodzenia. Szczególna regulacja wynikająca z ochrony pracy kobiet

(zwłaszcza kobiet w ciąży) przy jednocześnie odrębnej regulacji dotyczącej emerytury w wieku obniżonym w związku z pracą w szczególnych warunkach przemawia za niewliczaniem tego okresu do okresu pracy w szczególnych warunkach uprawniającego do wcześniejszej emerytury, nawet gdy pracownica po zakończeniu okresu ochronnego (po urodzeniu dziecka, urlopie macierzyńskim i urlopie wychowawczym) powraca do poprzedniego zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Podsumowując, żadne z przedstawionych zagadnień nie stanowi istotnego zagadnienie prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., gdyż nie są to zagadnienia nowe, wprost przeciwnie – zostały już rozstrzygnięte w dotychczasowym orzecznictwie sądowym, z którym zaskarżony wyrok pozostaje w zgodzie. Brak jest argumentów przemawiających za odstępniem od ukształtowanego orzecznictwa.

Skarżąca twierdzi również, że złożona przez nią skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, gdyż Sąd Apelacyjny naruszył art. 382 k.p.c. Przekonanie Sądu Najwyższego o oczywistości skargi wymaga przytoczenia stosownych argumentów, uwzględniających specyfikę tej przesłanki warunkującej pozytywne rozpoznanie wniosku. Pojęcie „oczywistości” mieści się w sferze obiektywnej i łączy się z powinnością wykazania, że podniesione zarzuty naruszenia wskazanych przepisów są zasadne *prima facie*, bez dokonywania głębszej analizy tekstu tych przepisów i bez doszukiwania się ich znaczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 16 kwietnia 2015 r., I PK 242/14, LEX nr 1678955). Oczywista zasadność skargi kasacyjnej nie ma miejsca wtedy, gdy skarżący dla uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania powołuje się na zarzuty dotyczące naruszenia takich przepisów prawa procesowego, które mają charakter ogólnych dyrektyw wyznaczających istotę postępowania apelacyjnego. Do takich zaś przepisów zalicza się art. 382 k.p.c. Przywołana regulacja ma charakter ogólnych wytycznych skierowanych do sądu drugiej instancji orzekającego w danej sprawie, wobec czego ze swej istoty nie może być w postępowaniu apelacyjnym naruszona (samodzielnie) w sposób kwalifikowany, widoczny „na pierwszy rzut oka” (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2014 r., I UK 365/13, LEX nr 1646124). Zarzut naruszenia art. 382 k.p.c. w zasadzie nie może stanowić

samodzielnego uzasadnienia podstawy kasacyjnej naruszenia prawa procesowego, gdyż jest on ogólną dyrektywą kompetencyjną, wyrażającą istotę postępowania apelacyjnego i dlatego konieczne jest wytknięcie także innych przepisów normujących postępowanie rozpoznawcze, które sąd drugiej instancji naruszył (por. wyrok Sądu Najwyższego z 14 lutego 2012 r., II PK 139/11, LEX nr 1167468). Tym samym nie można uznać, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w świetle zarzutu naruszenia prawa procesowego postawionego przez skarżącą.

Z wymienionych powyżej powodów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

ał